

26. august 2014

EM 2014/34

I henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut, fremsætter jeg hermed følgende beslutningsforslag til Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges til FM15 at fremsætte til lovforslag om at omdanne Nukissiorfiit til et aktieselskab per 1. januar 2016.

(Medlem af Inatsisartut Kristian Jeremiassen, Siumut)

Begrundelse:

En aktieselskabsdannelse af Nukissiorfiit får ingen konsekvenser for enhedspriserne i byderne og i yderdistrikterne, eller for størrelsen af tilskuddet til selskabet fra Landskassen. Enhedspriserne vil fortsat blive fastlagt politisk, også efter en aktieselskabsdannelse.

Men det har stor betydning for de offentlige finanser, at omdanne Nukissiorfiit til et aktieselskab, idet det frigiver mellem 3- og 400 mio. kr. om året de næstkommende 3-4 år, idet selskabet så skal optage deres anlægslån udenfor Landskassen.

I det seneste oplæg til omdannelse af Nukissiorfiit til et aktieselskab, var der lagt op til en mere professionel styring af selskabet, end der eksisterer i dag. I tillæg hertil fremgår det af oplægget, at de nye storkommuner indgår i ejerkredsen af selskabet, for at sikre bedst mulig koordination mellem kommunerne og Nukissiorfiit.

Endvidere virker det hensigtsmæssigt, at Nukissiorfiit foretager deres løbende investeringsbeslutninger ud fra rationelle økonomiske og forsyningsmæssige betragtninger, med planlægning og afvikling af anlægsinvesteringer med typiske levetider på 40-50 år, end at være afhængig af de politiske prioriteringer i et aktuelt finanslovsår.

Nukissiorfiits daglige produktion, distribution og salg af el, vand og varme sker i 17 byer og 53 bygder.

Idet maksimal- og minimumsprisen bliver defineret politisk, vil Nukissiorfiit producere, og distribuere basale infrastrukturydelser, til rimelige og politiske afstemte priser.

En uændret rammestyring, ved ikke at omdanne Nukissiorfiit til et aktieselskab, vil være i overensstemmelse med de politiske mål om, at levere el, vand og varme til så lave tariffer som muligt. Derimod vil en ændret rammestyring, ved omdannelse til et aktieselskab, give Nukissiorfiit friheden til at foretage langtidspanlægninger, hvor de årlige investeringer ikke længere vil være politisk definerede.

Dette vil betyde en øget fleksibilitet, hvor fremrykning og/eller udskydelse af anlægsprojekter vil have udgangspunkt i faglige forhold. Endvidere vil omdannelsen give de bedst tænkelige rammer, for levering af ydelser til lav pris som overhovedet muligt, og på det rette tidspunkt.

Omdannelsen af Tele Greenland til et aktieselskab er et godt eksempel på sådan en konstruktion, hvor priserne på ydelserne er faldet løbende siden omdannelsen.

En omdannelse af Nukissiorfiit til et aktieselskab, vil placere selskabet i gængse finansielle rammer, hvilket vil betyde at selskabet fremover optager anlægslån fra bankerne og ikke fra Landskassen, skal de optage dem i en bank. Det vil give Landskassen et forbedret DAU-saldo resultat på mellem 3- og 400 mio. kr. om året de næste 3-4 år.

I den forbindelse vil jeg dog gerne slå fast, at baggrunden for omdannelsen ikke skal være at gældsætte virksomheden og blot flytte landskasselånet ud på det private pengemarked til en potentielt højere rente, der vil blive fordyrende for forbrugerne.

Et forbedret DAU-saldo resultat vil således skulle anvendes til yderligere investeringer i effektiviseringer og forbedringer af den leveringsmæssige infrastruktur inden for Nukissiorfiits område.

Lad mig således sige det helt klart: Vi skal ikke omdanne Nukissiorfiit til et aktieselskab for at forbedre DAU-saldoen på finanslovene og øge vores løbende driftsudgifter. Det ville være nationaløkonomisk helt uansvarligt. En selskabsomdannelse skal have en forbedret drift på energiområdet som mål; ikke at bruge flere offentlige penge eller at øge den samlede offentlige nettogæld.

Det må i øvrigt ved en selskabsomdannelse klart overes, om ikke de midler, som i dag anvendes som lån til Nukissiorfiit til anlæg og drift, i stedet ikke bør ydes selskabet som et kapitalindskud i forbindelse med opstarten som aktieselskab. Det ville således være uansvarligt, at et aktieselskabsstyre Nukissiorfiit som sin første handling skulle ud og belåne vores allesammens anlægsmasse for at sikre sig en driftskapital.

Følgende forhold vil efter en omdannelse til et aktieselskab give en bedre ramme for virksomhedens drift:

- Klar adskillelse mellem det politiske og det selskabsretlige ansvar.
- Klar defineret beslutningskompetence og ledelsesansvar gennem bestyrelse og direktion.
- Stabil og langsigtet planlægningshorisont på bygge- og anlægsaktiviteter.
- En forenkling af virksomhedens beslutningsprocesser.
- Større driftsfordele end i den nuværende nettostyrede form.
- En bedre regnskabsmæssig opfølgning på virksomheden end i dag på grund af aktieselskabslovens rammer herfor.

I tillæg hertil vil den overordnede politiske styring af virksomheden bibeholdes, da Naalakkersuisut udgør selskabets generalforsamling og vælger selskabets bestyrelse. Naalakkersuisut vil til enhver tid definere enhedspriserne for Nukissiorfiit's produkter, samt et eventuelt årligt driftstilskud.

Med disse begrundelser, overlader jeg forslaget til behandling i Inatsisartut.

Forslagets økonomiske konsekvenser for det offentlige

I forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget om at omdanne Nukissiorfiit til et aktieselskab forventes der, at Grønlands Selvstyre vil have administrative omkostninger.

Det forventes, at en sådan opgave vil tage et år for en AC-fuldmægtig, hvilket svarer til en omkostning på 500.000 kr.

Derudover må det forventes, at reglerne om inddrivelse af restancer til det offentlige, vil skulle tilføjes mulighederne for at kunne inddrive på vegne af helt selvstyrejede forsyningsvirksomheder.

Videre må det indregnes i Landskassen, at de renter som Nukissiorfiit aktuelt betaler i rente til Landskassen vil bortfalde, i det omfang A/S Nukissiorfiit enten skal foretage selvstændig låneoptagelse eller modtager den investerede kapital som led i sin selskabsretlige kapitalstruktur.

Der vil således være betydelige ændringer i Finansloven, som Naalakkersuisut skal indregne i det endelige lovforslag.

Forslagets administrative og økonomiske konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen.

Forslagets administrative og økonomiske konsekvenser for befolkningen

Ingen.